

Tokrat eNatura posvečamo LIFE projektom, ki se izvajajo v Sloveniji. Vsem tistim, ki ste poslali kratke predstavitve svojih projektov, hvala.

SLOVENIJA

Ohranitev ogroženih vrst in habitatov v Sečoveljskih solinah

september 2003 – september 2006

Območje: Krajinski park Sečoveljske soline (KPSS)

Prijavitelj: Soline pridelava soli d.o.o., partnerji: Zavod RS za varstvo narave, OD Ixobrychus, Parco delta del Po

Kontaktna oseba: Barbara Morgan (barbara.morgan@soline.si, www.kpss.soline.si, mini spletno mesto LIFE:

www.kpss.soline.si/life_programe/index.php)

Cilji projekta so učinkovito vzdrževanje razmer za obstoj ogroženih habitatov, varstvo vrst in omogočanje kakovostnih razmer za življenje lokalnega prebivalstva. Namen projekta je vzpostaviti takšno upravljanje območja in izvesti akcije tako, da se bodo ohranile ekološke značilnosti območja. Pogoj za ohranitev ogroženih vrst in habitatov v KPSS je ohranjanje tradicionalnega solinarstva, ki se izvaja po več kot 700 let starih postopkih.

Akcije predvidene v času trajanja projekta so:

- priprava upravljalškega načrta,
- akcije za vzdrževanje in nadzor nad vodnim režimom in uravnavanje slanosti vode,
- obnova in redno vzdrževanje nasipov,
- preprečitev plenjenja gnezd in poškodb habitatov,
- ureditev nadomestnih gnezdišč za čigre,
- osveščanje prebivalstva in promocija območja.

Ohranitev velikih zveri v Sloveniji – Faza 1 (Rjavi medved)

september 2002 – avgust 2005

Območje: življenjska območja rjavega medveda: osrednje (347.734 ha - Kočevska, Notranjska in Trnovski gozd), robno območje (257.175 ha) ter prehodno območje (524.534 ha - severni koridor preko zahodnega Zasavja in Menine planine proti Kamniškim in Savinjskim Alpam in severozahodni koridor preko Idrijskega in Cerkljanskega hribovja proti Julijskim Alpam).

Prijavitelj: Zavod za gozdove Slovenije, partnerji: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sklad kmetijskih in gozdnih zemljišč RS, Biotehniška fakulteta – Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, Lovska zveza Slovenije, Oikos d.o.o. in Pristop d.o.o.

Kontaktna oseba: Miha Marenče (miha.marence@zgs.gov.si, www.gov.si/zgs/medved/content.php?menu=4,0,0&news_id=-1)

Namen projekta je zagotoviti dolgoročno ohranitev rjavega medveda v Sloveniji. Posebna skrb je namenjena zagotavljanju pogojev za sobivanje medveda in človeka. Med cilji je tudi usklajeno upravljanje populacij medveda s sosednjimi državami.

Predvidene aktivnosti so:

- določitev stanja in trendov v populaciji ter postavitve novih temeljev za spremljanje populacije in poseganje v njo;
- postavitve modela upravljanja z življenjskim okoljem rjavega medveda (določitev con manjše človekove aktivnosti - »mirne cone«, vzpostavitev migracijskih poti, koordinacija prostorskega načrtovanja na sektorski ravni, krmljenje, ipd.);
- izdelava načrta ukrepov za čim manjšo prisotnost rjavega medveda v bližini naselij;
- reševanje konfliktov s kmetijstvom – izboljšanje sedanjih preventivnih in zaščitnih ukrepov, izboljšanje sistema poravnave škod, ravnanje z odpadki, ipd.
- Izpeljava javne kampanje za dvig ozaveščenosti ljudi – dialog z lokalnimi skupnostmi, video material, tiskani material, informacijski center.

- Gradnja skupnega okvira za sodelovanje s sosednjimi državami.

Ohranitev ogroženih habitatov/vrst na območju Kraškega roba

oktober 2002 – oktober 2005

Območje: Kraški rob (pribl. 7000 ha površine)

Prijavitelj: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper

Partnerji: Zavod RS za varstvo narave-OE Piran, Center za kartografijo favne in flore in Provinca Valencia v Španiji; sofinancerji: Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Koper

Kontaktne osebe: Andrej Sovinc (andrej.sovinc@zrs-kp.si) in Bojana Lipej (bojana.lipej@zrs-kp.si, www.zrs-kp.si/projekti/LIFE)

Cilj projekta je ohranitev naravnih danosti in kulturne krajine ter izboljšanje razmer za lokalno prebivalstvo, ki bo v okviru projekta uresničen z ohranitvijo ogroženih habitatov, rastlinskih in živalskih vrst ter s podporo razvoju Kraškega roba kot območja, predvidenega za naravoslovni turizem. Projekt predstavlja modelni prikaz novega tipa zavarovanja naravovarstveno najpomembnejših enot s pomočjo pogodbenega varstva z zasebnimi lastniki, vzpostavitev mreže mikro-rezervatov ter model financiranja trajnostne rabe teh območij z uporabo finančnih mehanizmov EU.

Akcije, predvidene v času izvajanja projekta:

- identifikacija najpomembnejših območij, kjer so ti habitati in vrste,
- priprava posebnih upravljalnih smernic za ta območja,
- sklenitev dogovorov in vzpostavitev sistema vzdrževanja oz. upravljanja po pripravljenih smernicah, ti. »privatno varstvo« teh območij ter finančna podpora za določen način vzdrževanja,
- obnova posledic dezertifikacijskih procesov (kali, zaraščanje) - obnova 4 kalov na območju Kraškega roba ter 150 ha popolnoma zaraslih nekdanjih suhih kraških travnikov,
- označitev dela teh območij za prezentacijo in promocijo v javnosti (kali in suha travišča).
- osveščanje, izobraževanje in informiranje javnosti o naravoslovnem pomenu območja (organizacija delavnic, posvetov, izdajanje lokalnega glasila, TV film, monografija),
- ureditev informacijskega centra v Rakitovcu s stalno razstavo o kraških kalih.

Ohranjanje populacije vidre (*Lutra lutra*) na Goričkem – 1. faza

november 2004 – november 2008

Območje: Krajinski park Goričko (511 km²), hkrati območje Natura 2000.

Prijavitelj projekta: Občina Gornji Petrovci

Partnerji v projektu: LUTRA, Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Ljubljana, OE LUTRA PANNONICA,

Peskovci; LIMNOS d.o.o., občine Dobrovnik, Kobilje, Puconci, Kuzma, Rogašovci, Moravske Toplice, Cankova,

Biotehniška fakulteta, Ljubljana (Genetski laboratorij pri Oddelku za zootehniko), Grand d.o.o., videoprodukcija

Kontaktna oseba: Marjana Hönigsfeld Adamič (marjana.lutra@siol.net, www.lutra.si), projektna pisarna v Gornjih Petrovcih 92a: info.aqualutra@siol.net

Namen projekta je zagotoviti ugodno stanje populacije evrazijske vidre (*Lutra lutra*) in zveznost njenih migracijskih koridorjev na območju Goriškega, kjer je po doslej zbranih podatkih vidrina populacija najbolj sklenjena in vitalna v Sloveniji. Najpomembnejše naloge projekta so usmerjene v izboljšanje vidrinih habitatov in prepustnosti migracijskih koridorjev na eni strani ter v zagotovitev kakovostnih habitatov v dolini Male Krke; v »vidrinem centru« je predviden informacijski center, učna pot in druge izobraževalne ter ozaveščevalne dejavnosti za obiskovalce.

Najpomembnejše načrtovane aktivnosti:

- inventarizacija vrste *Lutra lutra* in njenih habitatov, dodatna inventarizacija flore, favne in habitatnih tipov na projektne območju;
- določanje in evidentiranje »črnih točk« vzdolž migracijskih koridorjev vidre in priprava akcijskega načrta za odpravljanje le-teh.
- priprava in uporaba omilitvenih in varovalnih ukrepov na vidrinem migracijskem koridorju;

- ocena velikosti populacije vidre, njene strukture in razporeditve na projektnem območju z običajnimi metodami za monitoring in z DNA »fingerprinting« določevalno metodo;
- vzpostavitev vidrinega centra za obiskovalce z učno potjo in drugimi spremljevalnimi dejavnostmi (razstava, ozaveščevalna akcija »Prijateljstvo z vidro«, multimedijska predstavitev na CD-ROMu, »vidrina vroča linija«, informacijske točke itn.).

Vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca *Crex crex* v Sloveniji

januar 2004 - december 2006

Območja: Ljubljansko barje, Cerkniško jezero, porečje Nanošćice

Prijavitelj: Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - DOPPS, BirdLife Slovenia; partnerja: Občina Cerknica in Mestna občina Ljubljana

Kontaktna oseba: Polona Sladić (polona.sladic@dopps-drustvo.si, www.life-kosec.org/)

Glavni cilj projekta je priprava in oblikovanje naravovarstvenih orodij, ki bodo omogočila dolgoročno učinkovito varstvo kosca *Crex crex* v Sloveniji. Namen projekta je z različnimi ukrepi vplivati na pomembne vire ogrožanja in omiliti njihov vpliv na preživetje travniških ptic ter sočasno zagotoviti uskladitev slovenske zakonodaje z zahtevami t.i. Ptičje direktive. Eden glavnih ukrepov je izobraževanje javnosti, predvsem pa sodelovanje z upravljalci travnikov in predlaganje pticam prijaznega načina gospodarjenja s travniki.

Predvidene glavne akcije projekta so

- izdelava nacionalnega akcijskega načrta kot osnove za dolgoročno varstvo kosca v Sloveniji,
- priprava upravljalških smernic za SPA kvalifikacijske vrste na projektnih območjih,
- vzpostavitev poskusnega posestva na Ljubljanskem barju za namene izobraževanja,
- zagotavljanje koscu primernega življenjskega prostora na projektnih območjih,
- osveščanje lokalne in sodelovanje s strokovno javnostjo,
- monitoring vrste.

Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem

januar 2005 – december 2007

Območje: Slovenija; aktivnosti na terenu bodo potekale na območjih SPA Snežnik – Pivka in pSCI Snežnik, pSPA Jelovica, pSCI Blato pri Jelovici, pSCI Ledina na Jelovici, pSPA Kozjansko – Dobrava – Jovsi, pSCI Dobrava in Jovsi, pSCI Ličenca ter pSCI Boletina

Prijavitelj: Zavod RS za varstvo narave, partnerji: Ministero dell'Ambiente e della Tutela del Territorio, Zavod za gozdove, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Inštitut za vode RS, Zavod za ribištvo Slovenije, Notranjski muzej Postojna, Občina Šentjur pri Celju, Krajevna skupnost Kapele

Kontaktna oseba: dr. Mirjam Galičić (mirjam.galicic@zrsvn.si)

Glavni cilj projekta je vzpostaviti ukrepe varovanja in upravljanja s habitati in vrstami, ki so v interesu Skupnosti v Sloveniji s pomočjo priprave in izvajanja načrtov upravljanja.

Akcije predvidene v času trajanja projekta so priprava:

- Smernic za pripravo načrtov upravljanja za območja Natura 2000 v Sloveniji
- predlogov rešitev za izvajanje načrtov upravljanja za območja Natura 2000 znotraj obstojećih nacionalnih mehanizmov upravljanja z naravovarstveno pomembnimi območji (upravni in upravljalški načrti)
- petih načrtov upravljanja, ki bodo pokrivali osem potencialnih Posebnih ohranitvenih območjih in treh Posebnih območij varstva
- predloga dopolnitev za nadaljnje upravljanje teh območji v nacionalni zakonodaji in obstojećih upravljalških načrtih
- številnih obveščevalnih in promocijskih dogodkov, namenjenih nacionalnim in lokalnim oblastem, lokalnim skupnostim in splošni javnosti ter
- vzpostavitev informacijskega sistema, ki bo sistematiziral podatke o mreži območij Natura 2000 (habitatih in vrstah) v Sloveniji in zbiral nove ali že obstojeće podatke v specifićni bazi podatkov.

(Predstavitev pripravila urednica eNature na podlagi gradiva ZRSVN za novinarsko konferenco)

EVROPSKA UNIJA

Značilne sodbe Evropskega sodišča

V pregledu sodb (Leading Cases of the European Court of Justice – EC Environmental Law) so tudi izbrani primeri sodb, ki zadevajo direktivo o pticah (10 sodb) in direktivo o habitatih (4 sodbe). Pregled v pdf obliki na 16 straneh je na:

http://europa.eu.int/comm/environment/law/leading_cases_2005_en.pdf#page=71

BRANJE

Varstvo narave in rekreacija

Scottish Natural Heritage (SNH) je izdal dve novi publikaciji, ki sta tudi na spletu (v pdf obliki). V naravi beležimo vse več različnih vrst rekreacije. Priročnik **Communication Not Conflict** (32 strani) opisuje, kako lahko s komunikacijskimi tehnikami preprečimo ali zmanjšamo medsebojna nasprotja:

www.snh.org.uk/pdfs/publications/heritagemanagement/communication.pdf

S pomočjo priročnika **Towards Responsible Use** bomo lažje usmerjali obiskovalce tako, da bo njihov negativen vpliv na naravo čim manjši (20 strani): www.snh.org.uk/pdfs/publications/heritagemanagement/towards.pdf

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si